

I. DISPOSICIÓN XERAIS

XEFATURA DO ESTADO

17242 *Lei 12/2009, do 30 de outubro, reguladora do dereito de asilo e da protección subsidiaria.*

JUAN CARLOS I

REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei:

PREÁMBULO

A vixente regulación do dereito de asilo en España, á marxe de antecedentes históricos de limitada transcendencia práctica que se remontan ao século XIX, data de 1984, ano en que a Lei 5/1984, do 26 de marzo, reguladora do dereito de asilo e da condición de refuxiado, desenvolveu o mandato contido no punto catro do artigo 13 da Constitución.

Esta norma, primeira que abordaba a institución do asilo nun marco democrático e de liberdades, sufriu unha profunda revisión en 1994, co obxecto de adecuar o ordenamento español á rápida evolución na cantidade e nas características das solicitudes de asilo que se produciu no contexto da Unión Europea na segunda metade dos anos 80 do século pasado. Contribuíu, ademais, a corrixir as deficiencias detectadas na súa aplicación e a avanzar no réxime de protección aos refuxiados, aos cales, a partir de entón, se concede o dereito de asilo nun contexto europeo de progresiva harmonización das lexislacións nacionais de asilo.

Transcorridos máis de catorce anos desde esta primeira modificación, desenvolveuse unha política europea de asilo, que arranca co Tratado de Ámsterdam de 1997 e que produciu un extenso elenco de normas comunitarias que deben ser incorporadas ao ordenamento xurídico interno mediante os oportunos cambios lexislativos que, nalgúns casos, son de grande entidade.

De entre estas normas destacan, por afectar o núcleo de todo sistema de asilo, a Directiva 2004/83/CE, do Consello, do 29 de abril, pola que se establecen normas mínimas relativas aos requisitos para o recoñecemento e o estatuto de nacionais de países terceiros ou apátridas como refuxiados ou persoas que necesitan outro tipo de protección internacional e ao contido da protección concedida; a Directiva 2005/85/CE, do Consello, do 1 de decembro, sobre normas mínimas para os procedementos que deben aplicar os Estados membros para conceder ou retirar a condición de refuxiado; e o capítulo V da Directiva 2003/86/CE, do Consello, do 22 de setembro, sobre o dereito de reagrupación familiar relativo aos refuxiados.

Da natureza mesma das normas mínimas despréndese que os Estados membros teñen competencia para introducir ou manter disposicións máis favorables para as persoas de países terceiros ou apátridas que pidan protección internacional a un Estado membro, sempre que tales normas sexan compatibles co disposto nas directivas comunitarias que con esta lei se traspoñen.

A transposición desta lexislación da Unión Europea supón a total acollida no noso ordenamento da denominada Primeira Fase do Sistema Europeo Común de Asilo, tal e como se recolle nas Conclusións de Tampere de 1999 e se ratifica no Programa da Haia de 2004, pois contén as bases para a constitución dun completo réxime de protección internacional garante dos dereitos fundamentais, partindo da Convención de Xenebra de

1951 e o Protocolo de Nova York de 1967, sobre o estatuto dos refuxiados como pedra angular do réxime xurídico internacional de protección das persoas refuxiadas.

Pola súa vez, desde unha perspectiva de ámbito nacional, a lei introduce unha serie de disposicións, dentro da marxe que comporta a normativa europea, que responden á súa vontade de servir de instrumento eficaz para garantir a protección internacional das persoas a quen é de aplicación e de reforzar as súas institucións, o dereito de asilo e a protección subsidiaria, nun marco de transparencia das decisións que se adoptan.

Unha delas é o lugar destacado que se concede á intervención do Alto Comisionado das Nacións Unidas para os Refuxiados (ACNUR). Outra é a introdución dun marco legal para a adopción de programas de reasentamento, en solidariedade coa Comunidade Internacional na busca de solucións duradeiras para os refuxiados.

Por outro lado, a vixente Lei 5/1984, do 26 de marzo, malia a indiscutible utilidade que mostrou como instrumento regulador dos mecanismos de recoñecemento da condición de refuxiado, contén disposicións que, co transcurso do tempo, perderon eficacia, á vez que, pola súa relativa antigüidade, non prevé cuestións que na actualidade son esenciais e ineludibles no ámbito da protección internacional.

Consecuentemente, e ante o alcance das modificacións impostas por estes condicionantes, considerouse necesario, por razóns de técnica lexislativa, adoptar unha nova lei que desenvolva o disposto no punto cuarto do artigo 13 da Constitución, en lugar de proceder a realizar na Lei 5/1984, do 26 de marzo, modificacións parciais. Esta opción debe permitir tanto satisfacer adecuadamente as necesidades derivadas da incorporación do amplo elenco de actos normativos da Unión Europea como reflectir de modo adecuado as novas interpretacións e criterios xurdidos na doutrina internacional e na xurisprudencia de órganos supranacionais como o Tribunal de Xustiza das Comunidades Europeas ou o Tribunal Europeo de Dereitos Humanos, co obxecto de mellorar as garantías das persoas solicitantes e beneficiarias de protección internacional.

A nova lei débese, ademais, adaptar aos criterios que se desprenden da doutrina e da xurisprudencia dos tribunais en materia de asilo.

Exposta a finalidade e a pertinencia deste novo texto legal, convén xustificar a súa estrutura e contido. Desde este punto de vista, a lei consta de seis títulos, completados con oito disposicións adicionais, dúas transitorias, unha derogatoria e catro derradeiras.

No título preliminar establécese a finalidade da lei e o obxecto material de regulación, determinando o contido da protección internacional integrada polo dereito de asilo e o dereito á protección subsidiaria. Este segundo tipo de protección internacional introdúcese por primeira vez no noso ordenamento de forma explícita, mellorando significativamente a actual situación, en que esta protección se veu aplicando sobre a base dunhas xenéricas previsións de protección humanitaria contidas na lei.

O título I dedícase aos requisitos que deben cumprir para dar lugar á concesión do dereito de asilo derivado do recoñecemento da condición de persoa refuxiada ou beneficiaria de protección subsidiaria. Detállanse e delimitáanse, tamén por vez primeira, todos os elementos que integran a clásica definición de refuxiado: persecución, motivo de persecución e axente perseguidor. É neste título no que encontran cabida algúns dos aspectos máis innovadores da lei, con especiais referencias á dimensión de xénero en relación cos motivos que, en caso de existir persecución, poden conducir á concesión do estatuto de refuxiado. Inclúense igualmente, e cun detalle sen precedentes na nosa lexislación, as correlativas causas que determinan o cesamento ou a exclusión do desfrute do dereito de asilo.

Ademais, o título I dedica todo un capítulo, de maneira paralela e conforme parámetros análogos, á innovadora figura da protección subsidiaria, que ata agora aparecía configurada como unha institución carente de entidade propia e, por tanto, desprovista dunha regulación detallada dos seus elementos constitutivos.

Nesta liña, débese destacar que a lei regula a protección subsidiaria seguindo as mesmas pautas utilizadas co dereito de asilo. Isto é consecuencia lóxica da vontade de unificar na súa práctica totalidade ambos os réximes de protección, atendendo a que, alén

das diferenzas que poidan existir entre as causas que xustifican un e outro, o propósito común de ambos é que as persoas beneficiarias reciban unha protección, fronte a riscos para a súa vida, integridade física ou liberdade, que non poden encontrar nos seus países de orixe.

O título II dedícase na súa totalidade ao procedemento que se seguirá para determinar as necesidades de protección dos solicitantes. Sobre este particular, cabe subliñar que o novo texto mellora a regulación vixente ao establecer un procedemento completo para avaliar a procedencia do estatuto de refuxiado ou de protección subsidiaria.

O procedemento é único para os dous tipos de protección, o que, ademais de resultar coherente coa identificación que a lei fai dos dous réximes de protección, permitirá que, ao examinar de maneira simultánea –e, eventualmente, de oficio– ambas as posibilidades, se eviten dilacións innecesarias ou prácticas abusivas.

En todo caso, introdúcense previsións normativas que melloran significativamente as garantías procedementais no exame das correspondentes solicitudes. É o caso da xeneralización de garantías contencioso-administrativas de carácter xudicial, como son as medidas cautelares previstas no artigo 135 da Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa, cuxa utilización na práctica é actualmente incipiente e casuística, e a intervención do ACNUR, á cal se dedica o capítulo IV, e que supón unha garantía do xusto funcionamento do sistema.

O título contén tamén un capítulo que innova o noso sistema de protección de dereitos e liberdades, ao dotar de apoio legal formal as condicións materiais de acollida das persoas solicitantes ou beneficiarias de protección internacional. Deste modo, a lei sanciona ao máximo nivel xurídico a obriga de proporcionar servizos sociais e de acollida ás persoas solicitantes en estado de necesidade.

O título III da lei destínase ao mantemento ou recomposición da unidade familiar das persoas solicitantes ou beneficiarias de protección internacional. A lei mantivo a extensión familiar da protección internacional para os integrantes da unidade familiar das persoas solicitantes ou protexidas, ao tempo que amplía o ámbito de posibles beneficiarias, tomando en consideración que a realidade ofrece configuracións familiares que superan o concepto de familia nuclear, máis propio do noso ordenamento no terreo da inmigración.

Xunto a isto, a lei incorpora un procedemento especial e preferente de reagrupación familiar que garante o dereito á vida en familia das persoas refuxiadas ou beneficiarias de protección subsidiaria amparado nas previsións da Directiva 2003/86/CE, do Consello, do 22 de setembro, sobre o dereito á reagrupación familiar. O procedemento configúrase como unha alternativa á extensión familiar de dereito de asilo, ata agora a única opción para os refuxiados, e pretende dar unha resposta máis eficaz aos casos en que as persoas integrantes da unidade familiar da persoa protexida non requiren elas mesmas de protección, pero si dun réxime de residencia e prestacións que permitan o mantemento da unidade familiar en condicións óptimas.

O título IV, pola súa parte, regula as figuras da revogación e o cesamento da protección internacional. Neste sentido, régulanse as causas que motivan cada unha das ditas decisións administrativas respecto ás persoas beneficiarias do estatuto de refuxiado ou da protección subsidiaria. O título dá resposta, así, ás novas exixencias derivadas dos máis recentes actos xurídicos da Unión Europea e introduce medidas adecuadas para evitar que aqueles que poidan supor un perigo para a seguranza do Estado, a orde pública ou que desenvolvan actuacións incompatibles co estatuto de protección internacional se poidan beneficiar desta.

Así mesmo, introdúcese un procedemento común para a adopción de tales figuras xurídicas, e dáse un paso máis na construción do Espazo de Liberdade, Seguranza e Xustiza.

A continuación, considerouse oportuno dedicar un título, o título V, aos menores e a outras persoas vulnerables necesitadas de calquera das dúas modalidades de protección internacional que regula a lei. A inclusión deste título e o tratamento que nel se outorga ás persoas a que se refire constitúen outra novidade, que emenda a falta de referencias

explícitas a elas, en especial aos menores, e máis en concreto aos non acompañados, na nosa lexislación de asilo.

Con iso, profúndase na mencionada liña garantista derivada do interese superior do menor e da vontade de evitar discriminacións por razón de xénero ou que afecten persoas con discapacidade, persoas maiores e outras en situación de precariedade, pois alcanza todos os ámbitos do sistema de asilo.

Por último, na parte final da lei, reservada ás disposicións que prevén réximes especiais, situacións transitorias, derogacións normativas ou desenvolvementos regulamentarios, así como a previsión da súa entrada en vigor destácase como outra novidade no ordenamento español a habilitación ao Goberno de España para que leve a cabo programas de reasentamento en colaboración co ACNUR e, de ser o caso, con outras organizacións internacionais relevantes, coa finalidade de facer efectivo o principio de solidariedade e de dar cumprimento ao desingño constitucional de cooperar co resto de pobos da terra.

A formación de todos os axentes que interveñen no sistema de asilo, indispensable para o seu correcto funcionamento, así como a colaboración coas organizacións non gobernamentais tamén se recollen nas disposicións adicionais.

Con semellante enfoque, é evidente que o título competencial habilitante que serve de base a esta lei –artigo 149.1.2.^a da Constitución– contén un reclamo implícito á mencionada internacionalización, que, polo demais, vén imposta polo noso texto constitucional non só en virtude do artigo 93 no atinente á Unión Europea, senón de forma máis ampla nos mandatos interpretativo e aplicativo establecidos, respectivamente, no punto un do artigo 10 e o mesmo punto do 96. A propia normativa da Unión Europea que é obxecto de incorporación fíxose eco destas novas tendencias: o bloque actual xa comunitarizado do «acervo de Schengen» superou unhas normas de alcance máis limitado adoptadas no marco da anterior cooperación intergubernamental, o que comporta unha ostensible coherencia entre as accións emprendidas pola Unión Europea e polo Consello de Europa.

Tal correlación é apreciable, precisamente, nas normas da Unión Europea que agora se incorporan, entre elas na Directiva 2003/86/CE, do Consello, do 22 de setembro, do dereito de reagrupación familiar, onde se declara expresamente que «esta directiva respecta os dereitos fundamentais e observa os principios recoñecidos en particular polo artigo 8 do Convenio Europeo para a Protección dos Dereitos Humanos e das Liberdades Fundamentais e pola Carta dos Dereitos Fundamentais da Unión Europea». Con parecida «ratio», a Directiva 2004/83/CE, do Consello, do 29 de abril, pola que se establecen normas mínimas relativas aos requisitos para o recoñecemento e o estatuto de nacionais de países terceiros ou apátridas como refuxiados ou persoas que necesitan outro tipo de protección internacional e ao contido da protección concedida, sinala que «o Consello Europeo, na súa reunión especial de Tampere dos días 15 e 16 de outubro de 1999, acordou traballar con vistas á creación dun sistema europeo común de asilo, baseado na plena e total aplicación da Convención de Xenebra sobre o Estatuto do refuxiado do 28 de xullo de 1951, completada polo Protocolo de Nova York do 31 de xaneiro de 1967, afirmando desta maneira o principio de non devolución e garantindo que ningunha persoa sexa repatriada a un país en que sufra persecución» engadindo, a seguir, que «esta directiva respecta os dereitos fundamentais e observa os principios recoñecidos, en particular, pola Carta dos Dereitos Fundamentais da Unión Europea. En especial, esta directiva ten por fin garantir o pleno respecto da dignidade humana e o dereito de asilo dos solicitantes de asilo e os membros da súa familia acompañantes».

Por último, na elaboración desta lei tivéronse en conta as contribucións daqueles axentes da sociedade civil que se encontran implicados na defensa das persoas necesitadas de protección internacional.

Mención específica débese facer neste punto ao Alto Comisionado das Nacións Unidas para os Refuxiados (ACNUR), a quen se lle recoñece o importante papel que desempeña na tramitación das solicitudes de asilo en España, reforzando así as garantías do procedemento.

Igualmente, foron obxecto de consideración as achegas doutros actores ou organismos cualificados na materia regulada por esta lei, o que, sen dúbida, contribúe a que a nova regulación se vexa impregnada polas tendencias máis favorables do dereito internacional dos dereitos humanos.

TÍTULO PRELIMINAR

Disposicións xerais

Artigo 1. *Obxecto da lei.*

Esta lei, de acordo co previsto no punto catro do artigo 13 da Constitución, ten por obxecto establecer os termos en que as persoas nacionais de países non comunitarios e as apátridas poderán gozar en España da protección internacional constituída polo dereito de asilo e a protección subsidiaria, así como o contido da dita protección internacional.

Artigo 2. *O dereito de asilo.*

O dereito de asilo é a protección dispensada aos nacionais non comunitarios ou aos apátridas aos cales se lles recoñeza a condición de refuxiados nos termos definidos no artigo 3 desta lei e na Convención sobre o Estatuto dos Refuxiados, feita en Xenebra o 28 de xullo de 1951, e o seu Protocolo, subscrito en Nova York o 31 de xaneiro de 1967.

Artigo 3. *A condición de refuxiado.*

A condición de refuxiado recoñéceselle a toda persoa que, debido a fundados temores de ser perseguida por motivos de raza, relixión, nacionalidade, opinións políticas, pertenza a determinado grupo social, de xénero ou orientación sexual, se encontra fóra do país da súa nacionalidade e non pode ou, a causa dos ditos temores, non se quere acoller á protección de tal país, ou ao apátrida que, carecendo de nacionalidade e achándose fóra do país onde antes tiña a súa residencia habitual, polos mesmos motivos non pode ou, a causa dos ditos temores, non quere regresar a el, e non estea incurso nalgunha das causas de exclusión do artigo 8 ou das causas de denegación ou revogación do artigo 9.

Artigo 4. *A protección subsidiaria.*

O dereito á protección subsidiaria é o dispensado ás persoas doutros países e aos apátridas que, sen reuniren os requisitos para obter o asilo ou seren recoñecidas como refuxiadas, pero respecto das cales se dean motivos fundados para crer que se regresasen ao seu país de orixe no caso dos nacionais ou, ao da súa anterior residencia habitual no caso dos apátridas, se enfrontarían a un risco real de sufrir algún dos danos graves previstos no artigo 10 desta lei, e que non se poden ou, a causa do dito risco, non se queren, acoller á protección do país de que se trate, sempre que non concorra algún dos supostos mencionados nos artigos 11 e 12 desta lei.

Artigo 5. *Dereitos garantidos co asilo e a protección subsidiaria.*

A protección concedida co dereito de asilo e a protección subsidiaria consiste na non devolución nin expulsión das persoas ás cales se lles recoñece, así como na adopción das medidas recollidas no artigo 36 desta lei e nas normas que o desenvolvan, na normativa da Unión Europea e nos convenios internacionais ratificados por España.

TÍTULO I

Da protección internacional

CAPÍTULO I

Das condicións para o recoñecemento do dereito de asilo

Artigo 6. *Actos de persecución.*

1. Os actos en que se baseen os fundados temores a ser obxecto de persecución no sentido previsto no artigo 3 desta lei, deberán:

a) ser suficientemente graves pola súa natureza ou carácter reiterado como para constituír unha violación grave dos dereitos fundamentais, en particular os dereitos que non poidan ser obxecto de excepcións ao abeiro do punto segundo do artigo 15 do Convenio Europeo para a Protección dos Dereitos Humanos e das Liberdades Fundamentais, ou ben

b) ser unha acumulación o suficientemente grave de varias medidas, incluídas as violacións de dereitos humanos, como para afectar a unha persoa de maneira similar á mencionada na letra a).

2. Os actos de persecución definidos no punto primeiro poderán revestir, entre outras, as seguintes formas:

a) actos de violencia física ou psíquica, incluídos os actos de violencia sexual;

b) medidas lexislativas, administrativas, policiais ou xudiciais que sexan discriminatorias en si mesmas ou que se apliquen de maneira discriminatoria;

c) procesamentos ou penas que sexan desproporcionados ou discriminatorios;

d) denegación de tutela xudicial da cal deriven penas desproporcionadas ou discriminatorias;

e) procesamentos ou penas pola negativa a prestar servizo militar nun conflito en que o cumprimento do dito servizo suporía delitos ou actos comprendidos nas cláusulas de exclusión establecidas no punto segundo do artigo 8 desta lei;

f) actos de natureza sexual que afecten adultos ou nenos.

3. Os actos de persecución definidos neste artigo deberán estar relacionados cos motivos mencionados no artigo seguinte.

Artigo 7. *Motivos de persecución.*

1. Ao valorar os motivos de persecución teranse en conta os seguintes elementos:

a) o concepto de raza comprenderá, en particular, a cor, a orixe ou a pertenza a un determinado grupo étnico;

b) o concepto de relixión comprenderá, en particular, a profesión de crenzas teístas, non teístas e ateas, a participación ou a abstención de facelo, en cultos formais en privado ou en público, xa sexa individualmente ou en comunidade, así como outros actos ou expresións que comporten unha opinión de carácter relixioso, ou formas de conduta persoal ou comunitaria baseadas en calquera crenza relixiosa ou ordenadas por esta;

c) o concepto de nacionalidade non se limitará a posuír ou non a cidadanía, senón que comprenderá, en particular, a pertenza a un grupo determinado pola súa identidade cultural, étnica ou lingüística, as súas orixes xeográficas ou políticas comúns ou a súa relación coa poboación doutro Estado;

d) o concepto de opinións políticas comprenderá, en particular, a profesión de opinións, ideas ou crenzas sobre un asunto relacionado cos axentes potenciais de persecución e coas súas políticas ou métodos, independentemente de que o solicitante obrase ou non de acordo con tales opinións, ideas ou crenzas;

e) considerárase que un grupo constitúe un grupo social determinado, se, en particular:

- as persoas integrantes dese grupo comparten unha característica innata ou uns antecedentes comúns que non se poden cambiar, ou ben comparten unha característica ou crenza que resulta tan fundamental para a súa identidade ou conciencia que non se lles pode exixir que renunciem a ela, e
- ese grupo posúe unha identidade diferenciada no país de que se trate por ser percibido como diferente pola sociedade que o rodea ou polo axente ou axentes perseguidores.

En función das circunstancias imperantes no país de orixe, inclúese no concepto de grupo social determinado un grupo baseado nunha característica común de orientación sexual ou identidade sexual e/ou idade, sen que estes aspectos por si sos poidan dar lugar á aplicación desde artigo. En ningún caso se poderá entender como orientación sexual a realización de condutas tipificadas como delito no ordenamento xurídico español.

Así mesmo, en función das circunstancias imperantes no país de orixe, inclúense as persoas que foxen dos seus países de orixe debido a fundados temores de sufrir persecución por motivos de xénero e/ou idade, sen que estes aspectos por si sos poidan dar lugar á aplicación deste artigo.

2. Na valoración acerca de se a persoa solicitante ten fundados temores a ser perseguida será indiferente o feito de que posúa realmente a característica racial, relixiosa, nacional, social ou política que suscita a persecución, a condición de que o axente de persecución lla atribúa.

Artigo 8. *Causas de exclusión.*

1. Quedarán excluídas da condición de refuxiadas:

a) as persoas que estean comprendidas no ámbito de aplicación da sección D do artigo 1 da Convención de Xenebra no relativo á protección ou asistencia dun órgano ou organismo das Nacións Unidas distinto do Alto Comisionado das Nacións Unidas para os Refuxiados. Cando esta protección ou asistencia cesase por calquera motivo, sen que a sorte de tales persoas se solucionase definitivamente conforme as resolucións aprobadas sobre o particular pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas, aquelas terán, «ipso facto», dereito aos beneficios do asilo regulado nesta lei;

b) as persoas ás cales as autoridades competentes do país onde fixasen a súa residencia lles recoñecesen os dereitos e obrigas que son inherentes á posesión da nacionalidade de tal país, ou dereitos e obrigas equivalentes a eles.

2. Tamén quedarán excluídas as persoas estranxeiras sobre as que existan motivos fundados para considerar que:

a) cometeron un delito contra a paz, un delito de guerra ou un delito contra a humanidade, dos definidos nos instrumentos internacionais que establecen disposicións relativas a tales delitos;

b) cometeron fóra do país de refuxio antes de seren admitidas como refuxiadas, é dicir, antes da expedición dunha autorización de residencia baseada no recoñecemento da condición de refuxiado, un delito grave, entendéndose por tal os que o sexan conforme o Código penal español e que afecten a vida, a liberdade, a indemnidade ou a liberdade sexual, a integridade das persoas ou o patrimonio, sempre que fosen realizados con forza nas cousas, ou violencia ou intimidación nas persoas, así como nos casos da delincuencia organizada, debendo entenderse incluída, en todo caso, no termo delincuencia organizada a recollida no punto cuarto do artigo 282 bis da Lei de axuízamento criminal, en relación cos delitos enumerados;

c) son culpables de actos contrarios ás finalidades e aos principios das Nacións Unidas establecidos no preámbulo e nos artigos 1 e 2 da Carta das Nacións Unidas.

3. O punto segundo aplicarase ás persoas que inciten á comisión dos delitos ou actos mencionados nel, ou ben participen na súa comisión.

Artigo 9. *Causas de denegación.*

En todo caso, o dereito de asilo denegaráselles:

- a) ás persoas que constitúan, por razóns fundadas, un perigo para a seguranza de España;
- b) ás persoas que, tendo sido obxecto dunha condena firme por delito grave, constitúan unha ameaza para a comunidade.

CAPÍTULO II

Das condicións para a concesión do dereito á protección subsidiaria

Artigo 10. *Danos graves.*

Constitúen os danos graves que dan lugar á protección subsidiaria prevista no artigo 4 desta lei:

- a) a condena a pena de morte ou o risco da súa execución material;
- b) a tortura e os tratos inhumanos ou degradantes no país de orixe do solicitante;
- c) as ameazas graves contra a vida ou a integridade dos civís motivadas por unha violencia indiscriminada en situacións de conflito internacional ou interno.

Artigo 11. *Causas de exclusión.*

1. Quedarán excluídas da condición de beneficiarias da protección subsidiaria aquelas persoas respecto das cales existan fundados motivos para considerar que:

- a) cometeron un delito contra a paz, un delito de guerra ou un delito contra a humanidade, dos definidos nos instrumentos internacionais que establecen disposicións relativas a tales delitos;
- b) cometeron fóra do país de protección antes de ser admitidas como beneficiarias da protección subsidiaria, é dicir, antes da expedición da autorización de residencia baseada no recoñecemento da condición de beneficiario de protección subsidiaria, un delito grave, entendéndose por tal os que o sexan segundo o Código penal español e que afecten a vida, a liberdade, a indemnidade ou a liberdade sexual, a integridade das persoas ou o patrimonio, sempre que fosen realizados con forza nas cousas, ou violencia ou intimidación nas persoas, así como nos casos da delincuencia organizada, debendo entenderse incluída, en todo caso, no termo delincuencia organizada a recollida no punto cuarto do artigo 282 bis da Lei de axuizamento criminal, en relación cos delitos enumerados;
- c) son culpables de actos contrarios ás finalidades e aos principios das Nacións Unidas establecidos no preámbulo e nos artigos 1 e 2 da Carta das Nacións Unidas;
- d) constitúen un perigo para a seguranza interior ou exterior de España ou para a orde pública.

2. O disposto nos puntos anteriores aplicarase a aqueles que inciten á comisión dos delitos ou actos mencionados neles, ou ben participen na súa comisión.

Artigo 12. *Causas de denegación.*

En todo caso, a protección subsidiaria denegaráselles:

- a) ás persoas que constitúan, por razóns fundadas, un perigo para a seguranza de España;
- b) ás persoas que, tendo sido obxecto dunha condena firme por delito grave, constitúan unha ameaza para a comunidade.

CAPÍTULO III

Disposicións comúns

Artigo 13. *Axentes de persecución ou causantes de danos graves.*

Os axentes de persecución ou causantes de danos graves poderán ser, entre outros:

- a) o Estado;
- b) os partidos ou organizacións que controlen o Estado ou unha parte considerable do seu territorio;
- c) axentes non estatais, cando os axentes mencionados nos puntos anteriores, incluídas as organizacións internacionais, non poidan ou non queiran proporcionar protección efectiva contra a persecución ou os danos graves.

Artigo 14. *Axentes de protección.*

1. Poderán proporcionar protección:

- a) o Estado, ou
- b) os partidos ou organizacións, incluídas as organizacións internacionais, que controlen o Estado ou unha parte considerable do seu territorio.

2. En xeral, entenderase que existe protección cando os axentes mencionados no punto primeiro adopten medidas razoables e efectivas para impedir a persecución ou o padecemento de danos graves, tales como o establecemento dun sistema xurídico eficaz para a investigación, o procesamento e a sanción de accións constitutivas de persecución ou de danos graves, e sempre que o solicitante teña acceso efectivo á dita protección.

3. Terase en conta a orientación que se poida desprender dos actos pertinentes das institucións da Unión Europea ou de organizacións internacionais relevantes para o efecto de valorar se unha organización internacional controla un Estado ou unha parte considerable do seu territorio e proporciona a protección descrita no punto anterior.

Artigo 15. *Necesidades de protección internacional xurdidas «in situ».*

1. Os fundados temores de ser perseguido ou o risco real de sufrir danos graves a que se refiren, respectivamente, os artigos 6 e 10 desta lei, pódense, así mesmo, basear en acontecementos sucedidos ou actividades en que participase a persoa solicitante con posterioridade ao abandono do país de orixe ou, no caso de apátridas, o de residencia habitual, en especial se se demostra que eses acontecementos ou actividades constitúen a expresión de conviccións ou orientacións mantidas no país de orixe ou de residencia habitual.

2. Nestes supostos, ponderarase, para os efectos de non recoñecer a condición de refuxiado, o feito de que o risco de persecución estea baseado en circunstancias expresamente creadas pola persoa solicitante tras abandonar o seu país de orixe ou, no caso de apátridas, o da súa residencia habitual.

TÍTULO II

Das regras procedementais para o recoñecemento da protección internacional

CAPÍTULO I

Da presentación da solicitude

Artigo 16. *Dereito a solicitar protección internacional.*

1. As persoas nacionais non comunitarias e as apátridas presentes en territorio español teñen dereito a solicitar protección internacional en España.

2. Para o seu exercicio, os solicitantes de protección internacional terán dereito a asistencia sanitaria e a asistencia xurídica gratuíta, que se estenderá á formalización da solicitude e a toda a tramitación do procedemento, e que se prestará nos termos previstos na lexislación española nesta materia, así como dereito a intérprete nos termos do artigo 22 da Lei orgánica 4/2000.

A asistencia xurídica referida no parágrafo anterior será preceptiva cando as solicitudes se formalicen de acordo co procedemento sinalado no artigo 21 desta lei.

3. A presentación da solicitude suporá a valoración das circunstancias determinantes do recoñecemento da condición de refuxiado, así como da concesión da protección subsidiaria. Deste extremo informarase en debida forma ao solicitante.

4. Toda información relativa ao procedemento, incluído o feito da presentación da solicitude, terá carácter confidencial.

Artigo 17. *Presentación da solicitude.*

1. O procedemento iníciase coa presentación da solicitude, que se deberá efectuar mediante comparecencia persoal dos interesados que soliciten protección nos lugares que regulamentariamente se establezan, ou en caso de imposibilidade física ou legal, mediante persoa que os represente. Neste último caso, o solicitante deberá ratificar a petición unha vez que desapareza o impedimento.

2. A comparecencia deberase realizar sen demora e en todo caso no prazo máximo dun mes desde a entrada no territorio español ou, en todo caso, desde que se produzan os acontecementos que xustifiquen o temor fundado de persecución ou danos graves. Para estes efectos, a entrada ilegal en territorio español non poderá ser sancionada cando fose realizada por persoa que reúna os requisitos para ser beneficiaria da protección internacional prevista nesta lei.

3. No momento de efectuar a solicitude, a persoa estranxeira será informada, nunha lingua que poida comprender, sobre:

- a) o procedemento que se debe seguir;
- b) os seus dereitos e obrigas durante a tramitación, en especial en materia de prazos e medios de que dispón para cumprir estas;
- c) a posibilidade de contactar co Alto Comisionado das Nacións Unidas para os Refuxiados e coas organizacións non gobernamentais legalmente recoñecidas entre cuxos obxectivos figure o asesoramento e axuda ás persoas necesitadas de protección internacional;
- d) as posibles consecuencias do incumprimento das súas obrigas ou da súa falta de colaboración coas autoridades; e
- e) os dereitos e prestacións sociais a que ten acceso na súa condición de solicitante de protección internacional.

4. A solicitude formalizarase mediante entrevista persoal que se realizará sempre individualmente. De forma excepcional, poderase requirir a presenza doutros membros da familia dos solicitantes, se iso se considerase imprescindible para a adecuada formalización da solicitude.

5. A Administración adoptará as medidas necesarias para que, cando sexa preciso, na entrevista se preste un tratamento diferenciado por razón do sexo da persoa solicitante ou demais circunstancias previstas no artigo 46 desta lei. Deste trámite deixarase debida constancia no expediente administrativo.

6. As persoas encargadas de efectuar a entrevista informarán os solicitantes sobre como efectuar a solicitude, e axudaranlles a cubrila, facilitándolles a información básica en relación con aquela. Así mesmo, colaborarán cos interesados para establecer os feitos relevantes da súa solicitude.

7. Cando razóns de seguranza o aconsellen, poderase rexistrar a persoa solicitante e as súas pertenzas, sempre e cando se garanta o pleno respecto á súa dignidade e integridade.

8. Nos termos que se establezan regulamentariamente, formularase a posibilidade dunha nova audiencia persoal sobre a súa solicitude de asilo. A ponderación sobre a necesidade ou non de efectuar novas entrevistas será motivada.

Artigo 18. *Dereitos e obrigas dos solicitantes.*

1. O solicitante de asilo, presentada a solicitude, ten nos termos recollidos nesta lei, nos artigos 16, 17, 19, 33 e 34, os seguintes dereitos:

- a) a ser documentado como solicitante de protección internacional;
- b) a asistencia xurídica gratuíta e intérprete;
- c) a que se comunique a súa solicitude ao ACNUR;
- d) á suspensión de calquera proceso de devolución, expulsión ou extradición que puidese afectar o solicitante;
- e) a coñecer o contido do expediente en calquera momento;
- f) á atención sanitaria nas condicións expostas;
- g) a recibir prestacións sociais específicas nos termos que se recollen nesta lei.

2. Serán obrigas dos solicitantes de protección internacional as seguintes:

- a) cooperar coas autoridades españolas no procedemento para a concesión de protección internacional;
- b) presentar, o antes posible, todos aqueles elementos que, xunto á súa propia declaración, contribúan a fundamentar a súa solicitude. Entre outros, poderán presentar a documentación de que dispoñan sobre a súa idade, pasado –incluído o de parentes relacionados–, identidade, nacionalidade ou nacionalidades, lugares de anterior residencia, solicitudes de protección internacional previas, itinerarios de viaxe, documentos de viaxe e motivos polos que solicita a protección;
- c) proporcionar as súas impresións dactilares, permitir ser fotografados e, de ser o caso, consentir que sexan gravadas as súas declaracións, sempre que fosen previamente informados sobre este último extremo;
- d) informar sobre o seu domicilio en España e calquera cambio que se produza nel;
- e) informar, así mesmo, a autoridade competente ou comparecer ante ela, cando así lles sexa requirido sobre calquera circunstancia da súa solicitude.

Artigo 19. *Efectos da presentación da solicitude.*

1. Solicitada a protección, a persoa estranxeira non poderá ser obxecto de retorno, devolución ou expulsión ata que se resolva sobre a súa solicitude ou esta non sexa admitida. Non obstante, por motivos de saúde ou seguranza públicas, a autoridade competente poderá adoptar medidas cautelares en aplicación da normativa vixente en materia de estranxeiría e inmigración.

2. Así mesmo, a solicitude de protección suspenderá, ata a decisión definitiva, a execución do ditame de calquera proceso de extradición da persoa interesada que se ache pendente. Para tal fin, a solicitude será comunicada inmediatamente ao órgano xudicial ou ao órgano gubernativo ante o que nese momento tivese lugar o correspondente proceso.

3. Malia o previsto nos puntos anteriores, poderase entregar ou extraditar unha persoa solicitante, segundo proceda, a outro Estado membro da Unión Europea en virtude das obrigas dimanantes dunha orde europea de detención e entrega, ou a un país terceiro ante órganos xudiciais penais internacionais.

4. As persoas solicitantes de asilo teñen dereito a se entrevistar cun avogado nas dependencias dos postos fronteirizos e centros de internamento de estranxeiros. Regulamentariamente, e sen prexuízo das normas de funcionamento establecidas para as citadas dependencias e centros, poderanse establecer condicións para o exercicio deste dereito derivadas de razóns de seguranza, orde pública ou da súa xestión administrativa.

5. A solicitude de protección dará lugar ao inicio do cómputo dos prazos previstos para a súa tramitación.

6. A resolución que admita a trámite unha solicitude de asilo determinará o procedemento correspondente.

7. En caso de que a tramitación dunha solicitude puidese exceder os seis meses, ampliables de acordo co previsto no artigo 49 da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, para a súa resolución e notificación, informarase a persoa interesada do motivo da demora.

Artigo 20. *Non admisión de solicitudes presentadas dentro do territorio español.*

1. O ministro do Interior, por proposta da Oficina de Asilo e Refuxio, poderá, mediante resolución motivada, non admitir a trámite as solicitudes cando concorra algunha das circunstancias seguintes:

– Por falta de competencia para o exame das solicitudes:

a) cando non corresponda a España o seu exame conforme o Regulamento (CE) 343/2003, do Consello, do 18 de febreiro, polo que se establecen os criterios e mecanismos de determinación do Estado membro responsable do exame dunha solicitude de asilo presentada nun dos Estados membros por un nacional dun país terceiro;

b) cando non corresponda a España o seu exame de conformidade cos convenios internacionais en que sexa parte. Na resolución pola que se acorde a non admisión a trámite indícase á persoa solicitante o Estado responsable de examinala. Neste caso, o dito Estado terá aceptado explicitamente a súa responsabilidade e obteranse garantías suficientes de protección para a vida, liberdade e integridade física dos interesados, así como do respecto aos demais principios indicados na Convención de Xenebra, no territorio do dito Estado.

– Por falta de requisitos:

c) cando, de conformidade co establecido no artigo 25.2.b) e no artigo 26 da Directiva 2005/85/CE do Consello, a persoa solicitante estea recoñecida como refuxiada e teña dereito a residir ou a obter protección internacional efectiva nun terceiro Estado, sempre que sexa readmitida nese país, non exista perigo para a súa vida ou a súa liberdade, nin estea exposta a tortura ou a trato inhumano ou degradante e teña protección efectiva contra a devolución ao país perseguidor, conforme a Convención de Xenebra;

d) cando a persoa solicitante proceda dun país terceiro seguro, de conformidade co establecido no artigo 27 da Directiva 2005/85/CE do Consello e, de ser o caso, coa lista que sexa elaborada pola Unión Europea, onde, atendendo ás súas circunstancias particulares, reciba un trato en que a súa vida, a súa integridade e a súa liberdade non estean ameazadas por razón de raza, relixión, nacionalidade, pertenza a grupo social ou opinión política, se respecte o principio de non devolución, así como a prohibición de expulsión en caso de violación do dereito a non ser sometido a torturas nin a tratos crueis, inhumanos ou degradantes, exista a posibilidade de solicitar o estatuto de refuxiado e, en caso de ser refuxiado, a recibir protección conforme a Convención de Xenebra; sempre que o solicitante sexa readmitido nese país e existan vínculos polos cales sería razoable que o solicitante fose a ese país. Para a aplicación do concepto de país terceiro seguro, tamén se poderá requirir a existencia dunha relación entre o solicitante de asilo e o país terceiro de que se trate pola que sería razoable que o solicitante fose a ese país;

e) cando a persoa solicitante retirase unha solicitude xa denegada en España ou presentase unha nova solicitude con outros datos persoais, sempre que non se presenten novas circunstancias relevantes en canto ás condicións particulares ou á situación do país de orixe ou de residencia habitual da persoa interesada;

f) cando a persoa solicitante sexa nacional dun Estado membro da Unión Europea, de conformidade co disposto no Protocolo ao Tratado Constitutivo da Comunidade Europea sobre o dereito de asilo a nacionais de Estados membros da Unión Europea.

2. A non admisión a trámite prevista neste artigo deberase notificar no prazo máximo dun mes contado a partir da presentación da solicitude. O transcurso do dito prazo sen que se notificase a resolución á persoa interesada determinará a admisión a trámite da solicitude e a súa permanencia provisional en territorio español, sen prexuízo do que se poida acordar na resolución definitiva do procedemento. A non admisión a trámite suporá os mesmos efectos que a denegación da solicitude.

3. A constatación, con posterioridade á admisión a trámite da solicitude de protección internacional, dalgunha das circunstancias que tivesen xustificadas a súa non admisión será causa de denegación daquela.

Artigo 21. *Solicitudes presentadas en postos fronteirizos.*

1. Cando unha persoa estranxeira que non reúna os requisitos necesarios para entrar en territorio español presente unha solicitude de protección internacional nun posto fronteirizo, o ministro do Interior poderá non admitir a trámite a solicitude mediante resolución motivada cando na dita solicitude concorran algún dos supostos previstos no punto primeiro do artigo 20. En todo caso, a resolución deberá ser notificada á persoa interesada no prazo máximo de catro días desde a súa presentación.

2. Así mesmo, o ministro do Interior poderá denegar a solicitude mediante resolución motivada, que se deberá notificar á persoa interesada no prazo máximo de catro días desde a súa presentación, cando na dita solicitude concorran algún dos seguintes supostos:

- a) os previstos nas letras c), d) e f) do punto primeiro do artigo 25;
- b) cando a persoa solicitante formulase alegacións incoherentes, contraditorias, inverosímiles, insuficientes, ou que contradigan información suficientemente contrastada sobre o seu país de orixe, ou de residencia habitual se fose apátrida, de maneira que poñan claramente de manifesto que a súa solicitude é infundada polo que respecta ao feito de albergar un fundado temor a ser perseguida ou a sufrir un dano grave.

3. O prazo previsto no punto anterior ampliarase ata un máximo de dez días por resolución do ministro do Interior, nos casos en que, por concorrer algunha das circunstancias previstas na letra f) do punto primeiro do artigo 25, o ACNUR, de maneira razoada, así o solicite.

4. Contra a resolución de inadmisión a trámite ou de denegación da solicitude poderase, no prazo de dous días contados desde a súa notificación, presentar unha petición de reexame que suspenderá os efectos daquela. A resolución da dita petición, que corresponderá ao ministro do Interior, deberase notificar á persoa interesada no prazo de dous días desde o momento en que aquela fose presentada.

5. O transcurso do prazo fixado para acordar a inadmisión a trámite, ou a denegación da solicitude en fronteira, a petición de reexame, ou do previsto para resolver o recurso de reposición sen que se notificase a resolución de forma expresa, determinará a súa tramitación polo procedemento ordinario, así como a autorización de entrada e permanencia provisional da persoa solicitante, sen prexuízo do que se poida acordar na resolución definitiva do expediente.

Artigo 22. *Permanencia do solicitante de asilo durante a tramitación da solicitude.*

En todo caso, durante a tramitación da petición de reexame e do recurso de reposición previstos nos puntos cuarto e quinto do artigo 21 desta lei, así como nos supostos en que se solicite a adopción das medidas a que se refire o punto segundo do seu artigo 29, a persoa solicitante de asilo permanecerá nas dependencias habilitadas para tal efecto.

CAPÍTULO II

Da tramitación das solicitudes**Artigo 23. Órganos competentes para a instrución.**

1. A Oficina de Asilo e Refuxio, dependente do Ministerio do Interior, é o órgano competente para a tramitación das solicitudes de protección internacional, sen prexuízo das demais funcións que regulamentariamente se lle atribúan.

2. A Comisión Interministerial de Asilo e Refuxio é un órgano colexiado adscrito ao Ministerio do Interior, que está composto por un representante de cada un dos departamentos con competencia en política exterior e interior, xustiza, inmigración, acollida dos solicitantes de asilo e igualdade.

3. Serán funcións da Comisión as previstas nesta lei e aquelas outras que, xunto co seu réxime de funcionamento, se establezan regulamentariamente.

Artigo 24. Procedemento ordinario.

1. Toda solicitude de protección internacional admitida a trámite dará lugar ao inicio, por parte do Ministerio do Interior, do correspondente procedemento, ao que se incorporarán as dilixencias de instrución do expediente. Se fose procedente a realización de novas entrevistas ás persoas solicitantes, aquelas deberán reunir os requisitos previstos no artigo 17.

2. Finalizada a instrución dos expedientes, elevaranse a estudo da Comisión Interministerial de Asilo e Refuxio, que formulará proposta ao ministro do Interior, quen será o competente para ditar a correspondente resolución pola que se conceda ou denegue, segundo proceda, o dereito de asilo ou a protección subsidiaria.

3. Transcorridos seis meses desde a presentación da solicitude sen que se notificase a correspondente resolución, esta poderase entender desestimada, sen prexuízo da obriga da Administración de resolver expresamente e do disposto no punto sétimo do artigo 19 desta lei.

Artigo 25. Tramitación de urxencia.

1. O Ministerio do Interior, de oficio ou por petición do interesado, acordará a aplicación da tramitación de urxencia, logo de notificación ao interesado, nas solicitudes en que concorra algunha das seguintes circunstancias:

- a) que parezan manifestamente fundadas;
- b) que fosen formuladas por solicitantes que presenten necesidades específicas, especialmente, por menores non acompañados;
- c) que presenten exclusivamente cuestións que non garden relación co exame dos requisitos para o recoñecemento da condición de refuxiado ou a concesión da protección subsidiaria;
- d) que a persoa solicitante proceda dun país de orixe considerado seguro, nos termos do disposto no artigo 20.1.d), e do que posúa a nacionalidade, ou se for apátrida, no que tivese a súa residencia habitual;
- e) que a persoa solicitante, sen motivo xustificado, presente a súa solicitude transcorrido o prazo dun mes previsto no punto segundo do artigo 17;
- f) que a persoa solicitante incorra nalgún dos supostos de exclusión ou de denegación previstos nos artigos 8, 9, 11 e 12 desta lei.

2. Cando a solicitude de protección internacional se presentase nun centro de internamento para estranxeiros, a súa tramitación deberase adecuar ao disposto no artigo 21 desta lei para as solicitudes en fronteira. En todo caso, presentadas as solicitudes nestes termos, aquelas que fosen admitidas a trámite axustaranse á tramitación de urxencia prevista neste artigo.

3. A Comisión Interministerial de Asilo e Refuxio será informada dos expedientes que vaian ser tramitados con carácter de urxencia.

4. Será de aplicación a este procedemento o disposto no artigo 24 da lei, salvo en materia de prazos que se verán reducidos á metade.

Artigo 26. Avaliación das solicitudes.

1. A Administración xeral do Estado velará por que a información necesaria para a avaliación das solicitudes de protección non se obteña dos responsables da persecución ou dos danos graves, de modo tal que dea lugar a que os ditos responsables sexan informados de que a persoa interesada é solicitante de protección internacional cuxa solicitude está sendo considerada, nin se poña en perigo a integridade da persoa interesada e das persoas ao seu cargo, nin a liberdade e a seguranza dos seus familiares que aínda vivan no país de orixe.

2. Para que se resolva favorablemente a solicitude bastará que aparezan indicios suficientes de persecución ou de danos graves.

Artigo 27. Arquivo da solicitude.

Porase fin ao procedemento mediante o arquivo da solicitude cando a persoa solicitante a retire ou desista dela, nos casos e nos termos da Lei 30/1992, do 26 de novembro, reguladora do réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común. En todo caso, poderase presumir que esa retirada ou desistencia se produciu cando no prazo de trinta días o solicitante non respondese ás peticións de facilitar información esencial para a súa solicitude, non se presentase a unha audiencia persoal a que fose convocado, ou non comparecese para a renovación da documentación de que fose provisto, salvo que demostre que estes comportamentos foron debidos a circunstancias alleas á súa vontade.

Artigo 28. Notificación.

Para efectos de comunicacións e notificacións, terase en conta o último domicilio ou residencia que conste no expediente. Cando non prospere este procedemento de notificación, o trámite realizarase a través do Portal do Cidadán, do portal electrónico da Oficina de Asilo e Refuxio e dos taboleiros de anuncios, accesibles ao público, da comisaría de policía correspondente ou da oficina de estranxeiros da provincia en que conste o último lugar de residencia da persoa solicitante e, en todo caso, da Oficina de Asilo e Refuxio. Destes aspectos serán informados os solicitantes ao formalizar a súa solicitude, que poderán exixir que se cumpra a garantía do número 4 do artigo 16.

Artigo 29. Recursos.

1. As resolucións previstas nesta lei porán fin á vía administrativa, agás no caso de que se presentase a petición de reexame prevista no punto cuarto do artigo 21, en que se entenderá que pon fin á vía administrativa a resolución que decida a dita petición, e serán susceptibles de recurso de reposición con carácter potestativo e de recurso ante a xurisdición contencioso-administrativa.

2. Cando se interpoña un recurso contencioso-administrativo e se solicite a suspensión do acto obxecto de recurso, esa solicitude terá a consideración de especial urxencia prevista no artigo 135 da Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa.

3. A persoa a quen lle fose denegada a solicitude poderá solicitar a súa revisión cando aparezan novos elementos probatorios, conforme o establecido na Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común.

CAPÍTULO III

Das condicións de acollida dos solicitantes de protección internacional**Artigo 30. Dereitos sociais xerais.**

1. Proporcionaranse ás persoas solicitantes de protección internacional, sempre que carezan de recursos económicos, os servizos sociais e de acollida necesarios coa finalidade de asegurar a satisfacción das súas necesidades básicas en condicións de dignidade, sen prexuízo, en tanto que estranxeiros, do establecido na Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, e na súa normativa de desenvolvemento.

2. Os servizos sociais e de acollida especificamente destinados ás persoas solicitantes de protección internacional determinaraos regulamentariamente o ministerio competente.

3. Se se comprobase que a persoa solicitante dispón de suficientes medios de acordo coa normativa vixente, para cubrir os custos inherentes aos servizos e prestacións reservados a persoas que carezan de recursos económicos, procederase á reclamación do seu reembolso.

Artigo 31. Acollida dos solicitantes de protección internacional.

1. Os servizos de acollida, a súa definición, dispoñibilidade, programas e servizos, especificamente destinados a aquelas persoas que soliciten protección internacional, determinaraos regulamentariamente o ministerio competente para atender as necesidades básicas destas persoas. A acollida realizarase, principalmente, a través dos centros propios do ministerio competente e daqueles que sexan subvencionados a organizacións non gobernamentais.

Os servizos, axudas e prestacións do programa de acollida poderán ser diferentes cando así o requira o procedemento de asilo ou sexa conveniente a avaliación das necesidades da persoa solicitante ou se encontre detida ou nas dependencias dun posto fronteirizo.

2. Adoptaranse, co acordo dos interesados, as medidas necesarias para manter a unidade da familia, integrada polos membros enumerados no artigo 40 desta lei, tal e como se encontre presente no territorio español, sempre que se reúnan os requisitos que se sinalan nesta lei.

Artigo 32. Autorización de traballo aos solicitantes de protección internacional.

As persoas solicitantes de protección internacional serán autorizadas para traballar en España nos termos que regulamentariamente se establezan.

Artigo 33. Redución ou retirada das condicións de acollida.

1. O ministerio competente no exercicio das competencias sobre servizos, axudas e prestacións dos diferentes programas de acollida poderá reducir ou retirar algún ou a totalidade dos servizos de acollida nos seguintes casos:

a) cando a persoa solicitante abandone o lugar de residencia asignado sen informar a autoridade competente ou, en caso de telo solicitado, sen permiso;

b) cando a persoa solicitante accedese a recursos económicos e puidese facer fronte á totalidade ou parte dos custos das condicións de acollida ou cando ocultase os recursos económicos e, por tanto, se beneficie indebidamente das prestacións de acollida establecidas;

c) cando se ditase resolución da solicitude de protección internacional, e se notificase ao interesado, salvo o disposto no punto terceiro do artigo 36 desta lei;

d) cando por acción ou omisión se vulneren os dereitos doutros residentes ou do persoal encargado dos centros onde estean acollidos ou se dificulte gravemente a convivencia neles, de conformidade co establecido nas súas normas internas;

e) cando finalizase o período do programa ou prestación autorizado.

2. As persoas solicitantes de protección internacional poderán ver reducidos ou retirados os programas de axudas do servizo de acollida, como consecuencia das sancións que deriven da comisión dalgunha das faltas enunciadas no punto primeiro deste artigo.

3. Para os efectos do punto anterior, o sistema de faltas e sancións que se aplicará nos centros de acollida será o que de forma regulamentaria estableza o ministerio competente.

CAPÍTULO IV

Intervención do Alto Comisionado das Nacións Unidas para os Refuxiados (ACNUR)

Artigo 34. *Intervención no procedemento de solicitude.*

A presentación das solicitudes de protección internacional comunicárase ao ACNUR, quen se poderá informar da situación dos expedientes, estar presente nas audiencias á persoa solicitante e presentar informes para a súa inclusión no expediente.

Para estes efectos, terá acceso ás persoas solicitantes, incluídas as que se encontren en dependencias fronteirizas ou en centros de internamento de estranxeiros ou penitenciarios.

Artigo 35. *Intervención na tramitación de protección internacional.*

1. O representante en España do ACNUR será convocado ás sesións da Comisión Interministerial de Asilo e Refuxio.

2. Así mesmo, será informado inmediatamente da presentación das solicitudes en fronteira e poderá entrevistarse, se o desexa, cos solicitantes. Con carácter previo a ditarse as resolucións que sobre estas solicitudes prevén os puntos primeiro, segundo e terceiro do artigo 21 desta lei, darase audiencia ao ACNUR.

3. Nos casos en que se tramiten as solicitudes mediante o procedemento de urxencia, e nos casos de admisión a trámite do artigo 20, se a proposta de resolución da Oficina de Asilo e Refuxio fose desfavorable darase un prazo de dez días ao ACNUR para que, de ser o caso, emita informe.

CAPÍTULO V

Dos efectos da resolución

Artigo 36. *Efectos da concesión do dereito de asilo ou de protección subsidiaria.*

1. A concesión do dereito de asilo ou da protección subsidiaria implicará o recoñecemento dos dereitos establecidos na Convención de Xenebra sobre o Estatuto dos Refuxiados, na normativa vixente en materia de estranxeiría e inmigración, así como na normativa da Unión Europea e, en todo caso:

a) a protección contra a devolución nos termos establecidos nos tratados internacionais asinados por España;

b) o acceso á información sobre os dereitos e obrigas relacionados co contido da protección internacional concedida, nunha lingua que lle sexa comprensible á persoa beneficiaria da dita protección;

c) a autorización de residencia e traballo permanente, nos termos que establece a Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social;

d) a expedición de documentos de identidade e viaxe a aqueles que lles sexa recoñecida a condición de refuxiado e, cando sexa necesario, para aqueles que se benefician da protección subsidiaria;

e) o acceso aos servizos públicos de emprego;

f) o acceso á educación, á asistencia sanitaria, á vivenda, á asistencia social e servizos sociais, aos dereitos recoñecidos pola lexislación aplicable ás persoas vítimas de

violencia de xénero, de ser o caso, á seguranza social e aos programas de integración, nas mesmas condicións que os españois;

g) o acceso, nas mesmas condicións que os españois, á formación continua ou ocupacional e ao traballo en prácticas, así como aos procedementos de recoñecemento de diplomas e certificados académicos e profesionais e outras probas de cualificacións oficiais expedidas no estranxeiro;

h) a liberdade de circulación;

i) o acceso aos programas de integración con carácter xeral ou específico que se establezan;

j) o acceso aos programas de axuda ao retorno voluntario que se poidan establecer;

k) o mantemento da unidade familiar nos termos previstos nesta lei e acceso aos programas de apoio que, para tal efecto, poidan establecerse.

2. Co fin de facilitar a integración das persoas con estatuto de protección internacional, estableceranse os programas necesarios, procurando a igualdade de oportunidades e a non discriminación no seu acceso aos servizos xerais.

3. As persoas con estatuto de protección internacional poderán seguir beneficiándose de todos ou algúns dos programas ou prestacións de que disfrutasen con anterioridade á concesión do estatuto naqueles casos en que circunstancias especiais así o requiran, con sometemento ao réxime previsto para tales programas e prestacións polo Ministerio de Traballo e Inmigración.

4. En casos específicos, debido a dificultades sociais ou económicas, as administracións públicas poderán pór en marcha servizos complementarios aos sistemas públicos de acceso ao emprego, á vivenda e aos servizos educativos xerais, así como servizos especializados de interpretación e tradución de documentos, axudas permanentes para anciáns e persoas con discapacidade e axudas económicas de emerxencia.

Artigo 37. *Efectos das resolucións denegatorias.*

A non admisión a trámite ou a denegación das solicitudes de protección internacional determinarán, segundo corresponda, o retorno, a devolución, a expulsión, a saída obrigatoria do territorio español ou o traslado ao territorio do Estado responsable do exame da solicitude de asilo das persoas que o solicitaron, salvo que, de acordo coa Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, e a súa normativa de desenvolvemento, se dea algún dos seguintes supostos:

a) que a persoa interesada reúna os requisitos para permanecer en España en situación de estancia ou residencia;

b) que se autorice a súa estancia ou residencia en España por razóns humanitarias determinadas na normativa vixente.

CAPÍTULO VI

Solicitudes de protección internacional en embaixadas e consulados

Artigo 38. *Solicitudes de protección internacional en embaixadas e consulados.*

Co fin de atender casos que se presenten fóra do territorio nacional, sempre e cando o solicitante non sexa nacional do país en que se encontre a representación diplomática e corra perigo a súa integridade física, os embaixadores de España poderán promover o traslado do ou dos solicitantes de asilo a España para facer posible a presentación da solicitude conforme o procedemento previsto nesta lei.

O Regulamento de desenvolvemento desta lei determinará expresamente as condicións de acceso ás embaixadas e consulados dos solicitantes, así como o procedemento para avaliar as necesidades de traslado a España destes.

TÍTULO III

Da unidade familiar das persoas beneficiarias de protección internacional

Artigo 39. *Mantemento da unidade familiar.*

1. Garantirase o mantemento da familia das persoas refuxiadas e beneficiarias de protección subsidiaria nos termos previstos nos artigos 40 e 41 desta lei.

2. Cando, durante a tramitación dunha solicitude de protección internacional, os membros da familia da persoa interesada a que se fai referencia no artigo 40 se encontrasen tamén en España, e non presentasen unha solicitude independente de protección internacional, autorizaráselles a residencia en España con carácter provisional, condicionada á resolución da solicitude de protección internacional e nos termos que regulamentariamente se determinen.

Artigo 40. *Extensión familiar do dereito de asilo ou da protección subsidiaria.*

1. O restablecemento da unidade familiar das persoas refuxiadas e beneficiarias de protección subsidiaria poderase garantir mediante a concesión, respectivamente, do dereito de asilo ou da protección subsidiaria por extensión familiar, aos seus ascendentes e descendentes en primeiro grao, agás os supostos de independencia familiar, maioría de idade e distinta nacionalidade.

As relacións familiares dos ascendentes e descendentes deberanse establecer mediante as probas científicas que sexan necesarias, nos casos onde non se poida determinar sen dúbidas esa relación de parentesco.

Así mesmo, por extensión familiar, poderá obter o dereito de asilo ou a protección subsidiaria da persoa refuxiada ou beneficiaria desta protección o seu cónxuxe ou persoa ligada por análoga relación de afectividade e convivencia, salvo os supostos de divorcio, separación legal, separación de feito, distinta nacionalidade ou concesión do estatuto de refuxiado por razón de xénero, cando no expediente da solicitude quede acreditado que a persoa sufriu ou tivo fundados temores de sufrir persecución singularizada por violencia de xénero por parte do seu cónxuxe ou convivente.

2. Poderase tamén conceder asilo ou protección subsidiaria por extensión familiar a outros membros da familia da persoa refuxiada ou beneficiaria de protección subsidiaria sempre que resulte suficientemente establecida a dependencia respecto daquelas e a existencia de convivencia previa no país de orixe.

3. A Oficina de Asilo e Refuxio tramitará as solicitudes de extensión familiar presentadas. Unha vez instruídas procederá, logo de estudo na Comisión Interministerial de Asilo e Refuxio, a elevar a proposta de resolución ao ministro do Interior, quen resolverá.

4. A resolución pola que se acorde a concesión do dereito de asilo ou da protección subsidiaria por extensión familiar suporá para os beneficiarios os efectos previstos no artigo 36.

5. En ningún caso se concederá protección internacional por extensión familiar ás persoas incursas nos supostos previstos nos números 2 e 3 do artigo 8 e nos artigos 9, 11 e 12 desta lei.

Artigo 41. *Reagrupación familiar.*

1. As persoas refuxiadas e beneficiarias de protección subsidiaria poderán optar por reagrupar as enumeradas no artigo anterior, mesmo cando xa se encontrasen en España, sen solicitar a extensión do estatuto de que desfruten. Esta reagrupación será sempre aplicable cando os beneficiarios sexan de nacionalidade distinta á persoa refuxiada ou beneficiaria de protección subsidiaria.

2. Neste suposto, que se desenvolverá regulamentariamente, non se exixirá aos refuxiados ou beneficiarios da protección subsidiaria, nin tampouco aos beneficiarios da reagrupación familiar, os requisitos establecidos na normativa vixente de estranxeiría e inmigración.

3. A resolución pola que se acorde a reagrupación familiar implicará a concesión de autorización de residencia e, de ser o caso, de traballo, de análoga validez á da persoa reagrupante.

4. A reagrupación familiar será exercible unha soa vez, sen que as persoas que fosen reagrupadas e obtivesen autorización para residir en España en virtude do disposto no punto anterior poidan solicitar reagrupacións sucesivas dos seus familiares.

5. En ningún caso se concederá protección internacional por extensión familiar ás persoas incursas nos supostos previstos nos puntos 2 e 3 do artigo 8 e nos artigos 9, 11 e 12 desta lei.

TÍTULO IV

Do cesamento e a revogación da protección internacional

Artigo 42. Cesamento do estatuto de refuxiado.

1. Cesarán na condición de refuxiados aqueles que:
 - a) expresamente así o soliciten;
 - b) se acollesen de novo, voluntariamente, á protección do país da súa nacionalidade;
 - c) tendo perdido a súa nacionalidade, a recobrasen voluntariamente;
 - d) adquirisen unha nova nacionalidade e desfruten da protección do país da súa nova nacionalidade;
 - e) se establecesen, de novo, voluntariamente, no país que abandonaron, ou fóra do cal permaneceran, por temor a ser perseguidos;
 - f) abandonasen o territorio español e fixasen a súa residencia noutro país;
 - g) non poidan continuar negándose á protección do país da súa nacionalidade por teren desaparecido as circunstancias en virtude das cales foron recoñecidos como refuxiados; o Estado español terá en conta se o cambio de circunstancias é o suficientemente significativo, sen ser de carácter temporal, como para deixar de considerar fundados os temores do refuxiado a ser perseguido;
 - h) non tendo nacionalidade, poidan regresar ao país da súa anterior residencia habitual por teren desaparecido as circunstancias en virtude das cales foron recoñecidos como refuxiados.

2. O cesamento na condición de refuxiado non impedirá a continuación da residencia en España conforme a normativa vixente en materia de estranxeiría e inmigración. Para estes efectos terase en conta o período de tempo que os interesados residisen legalmente no noso país.

Artigo 43. Cesamento da protección subsidiaria.

1. A protección subsidiaria cesará cando:
 - a) o solicite expresamente a persoa beneficiaria;
 - b) a persoa beneficiaria abandonase o territorio español e fíxase a súa residencia noutro país;
 - c) as circunstancias que conduciron á súa concesión deixen de existir ou cambien de tal forma que esa protección xa non sexa necesaria. O Estado español terá en conta se o cambio de circunstancias é o suficientemente significativo, sen ser de carácter temporal, como para que a persoa con dereito a protección subsidiaria xa non corra un risco real de sufrir danos graves.

2. O cesamento na protección subsidiaria non impedirá a continuación da residencia en España conforme a normativa vixente en materia de estranxeiría e inmigración. Para estes efectos terase en conta o período que os interesados residisen legalmente no noso país.

Artigo 44. *Revogación.*

1. Procederá a revogación do estatuto de refuxiado ou do estatuto de protección subsidiaria cando:

- a) concorra algún dos supostos de exclusión previstos nos artigos 8, 9, 11 e 12 desta lei;
- b) a persoa beneficiaria terxiversase ou omitise feitos, incluído o uso de documentos falsos, que foron decisivos para a concesión do estatuto de refuxiado ou de protección subsidiaria;
- c) a persoa beneficiaria constitúa, por razóns fundadas, un perigo para a seguranza de España, ou que, tendo sido condenada por sentenza firme por delito grave, constitúa unha ameaza para a comunidade.

2. A revogación da protección internacional suporá a inmediata aplicación da normativa vixente en materia de estranxeiría e inmigración e, cando así procedese, a tramitación do correspondente expediente administrativo sancionador para a expulsión do territorio nacional da persoa interesada, de conformidade co previsto no artigo 57 da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, e na súa normativa de desenvolvemento.

3. Para os efectos previstos no punto anterior, a Oficina de Asilo e Refuxio dará traslado inmediato da revogación ao órgano competente para incoar o correspondente expediente sancionador.

4. Malia o disposto nos puntos anteriores, ningunha revogación nin eventual expulsión posterior poderá determinar o envío dos interesados a un país en que exista perigo para a súa vida ou a súa liberdade ou no cal estean expostos a tortura ou a tratos inhumanos ou degradantes ou, de ser o caso, no cal careza de protección efectiva contra a devolución ao país perseguidor ou de risco.

Artigo 45. *Procedementos para o cesamento e a revogación.*

1. A Oficina de Asilo e Refuxio iniciará, de oficio ou por instancia de parte, cando concorra causa legal suficiente, os procedementos de cesamento e revogación da protección internacional concedida, facéndolle saber aos interesados.

2. Nos supostos de cesamento e revogación do estatuto de refuxiado e da protección subsidiaria, a persoa afectada desfrutará, ademais das previstas no artigo 17, das seguintes garantías:

- a) que sexa informada por escrito de que se está reconsiderando o seu dereito de asilo ou de protección subsidiaria, así como dos motivos desa reconsideración;
- b) que lle sexa outorgado trámite de audiencia para a formulación de alegacións.
- c) que a autoridade competente poida obter información precisa e actualizada de diversas fontes, como por exemplo, cando proceda, do Alto Comisionado das Nacións Unidas para os Refuxiados (ACNUR), sobre a situación xeral existente nos países de orixe das persoas afectadas, e
- d) que cando se recompila información sobre o caso concreto con obxecto de reconsiderar o estatuto de refuxiado, esa información non se obteña dos responsables da persecución de modo tal que dea lugar a que os ditos responsables sexan informados directamente de que a persoa interesada é un refuxiado cuxo estatuto está sendo reconsiderado, nin se poña en perigo a integridade física da persoa interesada e das persoas ao seu cargo, nin a liberdade e a seguranza dos seus familiares que aínda vivan no país de orixe.

3. Á vista das actuacións practicadas na tramitación do expediente, a Oficina de Asilo e Refuxio poderá archivar o expediente, se non fosen fundadas as causas de cesamento ou revogación inicialmente advertidas.

4. Completado o expediente de cesamento ou revogación, este será remitido pola Oficina de Asilo e Refuxio á Comisión Interministerial de Asilo e Refuxio. Se esta entendese que non concorren causas suficientes para proceder á declaración de cesamento ou revogación, ordenará o arquivo do expediente.

5. Se, polo contrario, a criterio da Comisión Interministerial de Asilo e Refuxio procedese o cesamento ou a revogación, aquela elevará a proposta de resolución ao ministro do Interior, que será quen resolva.

6. Os cesamentos e revogacións suporán o cesamento no desfrute de todos os dereitos inherentes á condición de refuxiado ou persoa beneficiaria de protección subsidiaria.

7. O prazo para a notificación das resolucións recaídas nestes procedementos será de seis meses a partir da presentación da solicitude pola persoa interesada ou da notificación do acordo de incoación do procedemento de cesamento ou revogación. Concluído o dito prazo, e tendo en conta as suspensións ou ampliacións que fosen aplicables, terase por caducado o expediente, procedéndose de oficio ao seu arquivo.

8. As resolucións previstas neste título porán fin á vía administrativa e serán susceptibles de recurso de reposición con carácter potestativo ante o ministro do Interior e de recurso contencioso-administrativo.

TÍTULO V

Dos menores e outras persoas vulnerables

Artigo 46. *Réxime xeral de protección.*

1. No marco desta lei, e nos termos en que se desenvolva regulamentariamente, terase en conta a situación específica das persoas solicitantes ou beneficiarias de protección internacional en situación de vulnerabilidade, tales como menores, menores non acompañados, persoas con discapacidade, persoas de idade avanzada, mulleres embarazadas, familias monoparentais con menores de idade, persoas que padeceron torturas, violacións ou outras formas graves de violencia psicolóxica ou física ou sexual e vítimas de trata de seres humanos.

2. Dada a súa situación de especial vulnerabilidade, adoptaranse as medidas necesarias para dar un tratamento diferenciado, cando sexa preciso, ás solicitudes de protección internacional que efectúen as persoas a que se refire o punto anterior. Así mesmo, darase un tratamento específico a aquelas que, polas súas características persoais, poidan ter sido obxecto de persecución por varios dos motivos previstos nesta lei.

3. Por razóns humanitarias distintas das sinaladas no estatuto de protección subsidiaria, poderase autorizar a permanencia da persoa solicitante de protección internacional en España nos termos previstos pola normativa vixente en materia de estranxeiría e inmigración.

Artigo 47. *Menores.*

Os menores solicitantes de protección internacional que fosen vítimas de calquera forma de abuso, negligencia, explotación, tortura, trato cruel, inhumano, ou degradante, ou que fosen vítimas de conflitos armados recibirán a asistencia sanitaria e psicolóxica adecuada e a asistencia cualificada que precisen.

Artigo 48. *Menores non acompañados.*

1. Os menores non acompañados solicitantes de protección internacional serán remitidos aos servizos competentes en materia de protección de menores e o feito porase en coñecemento do Ministerio Fiscal.

2. Nos supostos en que a minoría de idade non poida ser establecida con seguranza, porase o feito en coñecemento inmediato do Ministerio Fiscal, que disporá o necesario para a determinación da idade do presunto menor, para o que colaborarán as institucións sanitarias oportunas que, con carácter prioritario e urxente, realizarán as probas científicas necesarias. A negativa a se someter a tal recoñecemento médico non impedirá que se dite resolución sobre a solicitude de protección internacional. Determinada a idade, se se tratase dunha persoa menor de idade, o Ministerio Fiscal porao á disposición dos servizos competentes de protección de menores.

3. De forma inmediata adoptaranse medidas para asegurar que o representante da persoa menor de idade, nomeado de acordo coa lexislación vixente en materia de protección de menores, actúe en nome do menor de idade non acompañado e o asista con respecto ao exame da solicitude de protección internacional.

Disposición adicional primeira. *Reasentamento.*

O marco de protección previsto nesta lei será de aplicación ás persoas acollidas en España en virtude de programas de reasentamento elaborados polo Goberno da Nación, en colaboración co Alto Comisionado das Nacións Unidas para os Refuxiados e, de ser o caso, outras organizacións internacionais relevantes. O Consello de Ministros, por proposta dos ministros do Interior e de Traballo e Inmigración, oída a Comisión Interministerial de Asilo e Refuxio, acordará anualmente o número de persoas que poderán ser obxecto de reasentamento en España en virtude destes programas.

Os refuxiados reasentados en España terán o mesmo estatuto que os refuxiados recoñecidos en virtude das disposicións desta lei.

Disposición adicional segunda. *Desprazados.*

A protección temporal en caso de afluencia masiva de persoas desprazadas será a prevista no Regulamento sobre réxime de protección temporal en caso de afluencia masiva de persoas desprazadas, aprobado polo Real decreto 1325/2003, do 24 de outubro.

Disposición adicional terceira. *Formación.*

A Administración xeral do Estado velará por que os empregados públicos e demais persoas que se ocupen dos solicitantes de protección internacional, refuxiados e persoas beneficiarias de protección subsidiaria, dispoñan da formación adecuada. Para estes efectos, os ministerios competentes elaborarán programas formativos que lles permitan adquirir as capacidades necesarias para o desempeño dos postos de traballo.

Disposición adicional cuarta. *Cooperación con outras administracións públicas.*

As comunidades autónomas, de acordo coas súas respectivas competencias nos ámbitos sanitario, educativo e social xestionarán os servizos e programas especificamente destinados ás persoas solicitantes de asilo, en coordinación e cooperación coa Administración xeral do Estado.

Así mesmo, facilitarán o acceso á información respecto dos recursos sociais específicos para este colectivo, así como sobre as diferentes organizacións de atención especializada a persoas solicitantes de asilo.

Disposición adicional quinta. *Cooperación no marco da Unión Europea.*

As autoridades españolas, no marco desta lei, adoptarán todas as medidas necesarias, con obxecto de reforzar o sistema europeo común de asilo e de protección internacional.

Disposición adicional sexta. *Colaboración coas organizacións non gobernamentais.*

Os poderes públicos promoverán a actividade das asociacións non lucrativas legalmente recoñecidas entre cuxos obxectivos figuren o asesoramento e axuda ás persoas necesitadas de protección internacional. Os seus informes incorporaranse aos oportunos expedientes de solicitudes de protección internacional incoados polo Ministerio do Interior.

Disposición adicional sétima. *Normativa supletoria en materia de procedemento.*

No non previsto en materia de procedemento nesta lei, será de aplicación con carácter supletorio a Lei 30/1992, do 26 de novembro.

Disposición adicional oitava. *Informe anual.*

O Goberno remitirá ás Cortes Xerais un informe anual sobre o número de persoas que solicitaron asilo ou protección subsidiaria, o número de persoas ás cales lles foi concedido

ou denegado tal estatuto, así como do número de reasentamentos que se efectuasen e número de persoas beneficiarias da reagrupación familiar; cesamentos e revogacións e situación específica de menores ou outras persoas vulnerables.

Disposición transitoria primeira. *Normativa aplicable aos procedementos en curso.*

Os procedementos administrativos en tramitación no momento da entrada en vigor desta lei instruiranse e resolveranse de acordo co previsto nela, salvo que os interesados soliciten expresamente a aplicación da normativa vixente no momento de presentación da solicitude, por consideralo máis favorable aos seus intereses.

Disposición transitoria segunda. *Normativa aplicable ás persoas autorizadas a residir en España por razóns humanitarias.*

As persoas que obtivesen unha autorización para permanecer en España por razóns humanitarias conforme o previsto no artigo 17.2 da Lei 5/1984, do 26 de marzo, reguladora do dereito de asilo e da condición de refuxiado, e nos termos do disposto no punto terceiro do artigo 31 do seu regulamento de aplicación, aprobado polo Real decreto 203/1995, do 10 de febreiro, poderanse beneficiar do dereito á protección subsidiaria previsto nesta lei.

Disposición derogatoria única. *Derogación normativa.*

Queda derogada a Lei 5/1984, do 26 de marzo, reguladora do dereito de asilo e da condición de refuxiado, e cantas disposicións de igual ou inferior rango se opoñan ao establecido nesta lei.

Disposición derradeira primeira. *Título competencial.*

Esta lei dítase ao abeiro do disposto no artigo 149.1.2ª da Constitución, que atribúe ao Estado a competencia exclusiva sobre o dereito de asilo.

Disposición derradeira segunda. *Incorporación do dereito da Unión Europea.*

Mediante esta lei incorpóranse ao dereito español a Directiva 2003/86/CE, do Consello, do 22 de setembro, sobre o dereito á reagrupación familiar; a Directiva 2004/83/CE, do Consello, do 29 de abril, pola que se establecen normas mínimas relativas aos requisitos para o recoñecemento e o estatuto de nacionais de países terceiros ou apátridas como refuxiados ou persoas que necesitan outro tipo de protección internacional, e ao contido da protección concedida; e a Directiva 2005/85/CE, do Consello, do 1 de decembro, sobre normas mínimas para os procedementos que deben aplicar os Estados membros para conceder ou retirar a condición de refuxiado.

Disposición derradeira terceira. *Desenvolvemento regulamentario.*

Autorízase o Goberno para ditar, no prazo de seis meses, cantas disposicións de carácter regulamentario exixa o desenvolvemento desta lei.

Disposición derradeira cuarta. *Entrada en vigor.*

Esta lei entrará en vigor aos vinte días da súa publicación no *Boletín Oficial del Estado*.

Por tanto,
Mando a todos os españois, particulares e autoridades, que cumpran e fagan cumprir esta lei.

Madrid, 30 de outubro de 2009.

JUAN CARLOS R.

O presidente do Goberno,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO